

Tervetuloa Liikkujan polku –verkoston webinaariin
30.9.2020 klo 13-16:

Liikunta esille kuntavaaleissa
- miten teemme sen yhdessä?

Liikkujan polku -verkoston teemat kuntavaaleihin

- + Liikunnan ja liikkumisen edistäminen otetaan kunnan hyvinvointityön strategiseksi painopisteeksi (kattoteema)
- + Tuetaan liikunnallista elämäntapaa varhaiskasvatuksessa, koulussa ja opiskelussa
- + Säilytetään seura- ja yhdistystoiminnan elinvoimaisuus
- + Varmistetaan laadukas liikuntaneuvonnan palveluketju ja siinä sujuva yhteistyö seurojen ja yhdistysten kanssa

Liikunnan ja liikkumisen edistäminen otetaan kunnan hyvinvointityön strategiseksi painopisteeksi

Miten

- + Liikunnan lisäämisen tavoite viedään kaikkia toimialoja ohjaaviin asiakirjoihin, erityisesti kunnan strategiaan sekä hyvinvointiohjelmaan
- + Liikkumisvaikutusten arviointi otetaan osaksi vaikutusarviointeja suunnittelussa ja päätöksenteossa
- + Tehdään poikkihallinnollinen suunnitelma liikkumisen olosuhteiden kehittämiseksi
- + Liikunta ja liikkuminen nostetaan esille myös viestinnässä

Miksi

- + Liikunta on keskeinen ratkaisu hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tavoitteisiin
- + Liikunta tukee hyvinvointia ja ehkäisee terveysongelmia
- + Liikuntaan ja liikkumiseen vaikutetaan kaikilla toimialoilla ja niiden rooli tulee tehdä näkyväksi. Liikkumisen edistämiseen tarvitaan laajaa sitoutumista ja strategista otetta.
- + Sote-uudistuksen myötä hyvinvointityön merkitys kunnan roolissa kasvaa. Hyvinvoinnin kannalta keskeisten palvelut voivat asemoitua uudella tavalla.

Säilytetään seura- ja yhdistystoiminnan elinvoimaisuus

Miten

- + Liikuntaa järjestävien yhdistysten ja seurojen avustukset säilytetään vähintään nykytasolla
- + Tuetaan toimintaedellytyksiä ylläpitämällä olosuhteita ja tarjoamalla niihin vuoroja maksutta tai edullisesti
- + Nimetään koordinoiva taho ja järjestetään seura- tai yhdistysfoorumeita laajan toimijakentän ja kunnan yhteistyön vahvistamiseksi ja osaamisen hyödyntämiseksi.

Miksi

- + Kunnan tuki eri muodoissaan mahdollistaa vapaaehtois pohjaisen liikuntaryhmien ja -tapahtumien järjestämisen ja ohjaajien kouluttamisen
- + Suuri osa organisoidusta liikunnasta on seurojen ja yhdistysten järjestämää. Se täydentää kunnan omaa liikuntapalvelutarjontaa ja mahdollistaa vertaistuen liikunnassa
- + Vapaaehtoistoiminta lujittaa paikallisyhteisöjä, lisää hyvinvointia, ehkäisee syrjäytymistä ja luo merkityksellisyyttä. Vapaaehtoistoiminnan taloudellinen arvo on merkittävä.

Varmistetaan laadukas liikuntaneuvonnan palveluketju ja siinä sujuva yhteistyö seurojen ja yhdistysten kanssa

Miten

- + Toteutetaan liikuntaneuvontaprosessi valtakunnallisen suosituksen mukaisesti. Sote-uudistuksen toteutuessa palveluketjut tulee organisoida uudelleen.
- + Liikuntapalveluiden ja liikunnan vertaistuen tarjoajat on kartoitettu ja yhteistyö on suunnitelmallista.
- + Tiedot eri toimijoiden tarjonnasta on koottu kaikkien saataville kunnan sähköisiin kanaviin.

Miksi

- + Liikkumattomuuden aiheuttamat kustannukset ovat merkittäviä. Liikuntaneuvonta on taloudellisesti vaikuttava toimintamalli.
- + Terveytensä kannalta liian vähän liikkuvat saavat ammattilaisen tukea liikkumisen lisäämiseen
- + Kuntalainen ja terveyden ja hyvinvoinnin ammattilainen löytää kunnassa tarjolla olevat liikuntapalvelut ja liikunnan vertaistuen samasta sähköisestä paikasta
- + Yhteistyö kannustaa seuroja ja yhdistyksiä kehittämään ja tarjoamaan matalan kynnyksen liikuntaa.

Tuetaan liikunnallista elämäntapaa varhaiskasvatuksessa, koulussa ja opiskelussa

Miten

- + Toteutetaan kansallisia ohjelmia (Liikkuva varhaiskasvatus, Liikkuva koulu, Liikkuva opiskelu) ja varataan niille omarahoitusosuus
- + Taataan jokaiselle lapselle ja nuorelle mahdollisuus mieluisaan harrastukseen koulupäivän yhteydessä (Harrastamisen malli). Toiminnan koordinointiin järjestöjen ja koulujen välillä on nimetty kunnan työntekijä.
- + Kunnan tilahankkeissa huomioidaan päiväkotija koulurakennuksiin liittyvät liikuntatarpeet ja -mahdollisuudet
- + Lasten ja nuorten suosiminen liikuntatilojen vuorojaossa ja hinnoittelussa.

Miksi

- + Päivittäinen liikunta on edellytys lasten normaalille kasvulle ja kehitykselle, tukee oppimisedellytyksiä sekä parantaa fyysistä toimintakykyä. Se vaikuttaa myös sosiaaliseen ja psyykkiseen kehitykseen ja hyvinvointiin.
- + Arkiyhteisöillä on perheen ohella suuri merkitys liikunnallisen elämäntavan omaksumiseen
- + Fyysinen passiivisuus varhaislapsuudessa ennustaa passiivista elämäntapaa jatkossa
- + 10-20% alle kouluikäisistä, noin puolet alakoululaisista ja 17% yläkoululaisista liikkuu riittävästi.

Kuntavaalivaikuttamisen elementit

Materiaalit

Muistio

Esitys

Webinaari

Grafiikka- ja viestintäpankki

Kirjoituspohjat ja -koulutus

”Vaalikone” -> ULP

Yhteydet

Järjestöt

Liikuntajärjestöt

Muut järjestöt/kumppanit

(Kunnat)

Poliittiset

Puolueet (toimistot)

(Kansanedustajat, ohjelmatyöryhmät)

Valtuustoehdokkaat

Suuri yleisö

Media

(Aktiiviset kuntalaiset)

Kuntavaalivaikuttamisen prosessi

Kevät 2020

Liikkujan polku:
Teemat

Muistiot

Kirjoitus-
koulutus

Esitys

Muut järjestöt/
kumppanit

Nettisivu

9 /20

10/20

11/20

Syksy 2020

Verkosto-
webinaari

Puolueet

Esite

Viestintäpankki

Kirjoitukset,
kannanotot

1-2/21

2-3/21

18.4.21

4/21

Kevät 2021

Kirjoituspohjat

Valtuusto-
ehdokkaat

”ULP: unelmien
liikunta-aloitteet”

Liikkuva perhe -
seminaari ym.

Media

Vaalit

Viestit valituille

Ryhmäkeskustelut

1. Mitä kuntavaaleihin liittyviä tekoja oma organisaatiosi on toteuttanut tai toteuttamassa?
2. Miten voit hyödyntää yhteisiä materiaaleja omassa / oman organisaatiosi kuntavaalivaikuttamisessa?
3. Mitä muita verkoston yhteisiä vaikuttamistekoja toivoisit kuntavaaleihin liittyen?

Ryhmäkeskusteluista poimittua

- + Useampi taho hakee vielä viestintämuotoa, tahtotila yhteisten viestien viemiseen on!
- + Vaarana siiloutuneet viestit, toisaalta paikallisesti keskittyminen tärkeää. Kustannus- vai säästönäkökulma?
- + Suomen Latu kannustaa paikallisia jäsenjärjestöjä järjestämään yleisötilaisuuksia liikunnan ja ulkoilun teeman alla ennen vaaleja ("Kutsu päättäjä ulos"). Yhtenä haasteena on muuttaa valtakunnalliset teemat paikallisiksi ja kiinnostaviksi.
- + KLL: Eri tahoilla on teräviä kärkiä ja osaamista. Tarvitaan yhtenäistä viestintää ja valintoja kuntapäätäjille, miten asioista puhutaan. Kuinka paljon hyvinvointiin satsataan 100 000€, joka kulutettu avustuksina 1,5h. Ikäihmisten liikkuminen 10% tarkoittaa Helsingissä 11 000 uutta liikkujaa ja 20kpl vähemmän lonkkaleikkauksia, joka tuo kaupungille 600 000€ säästön. Koululiikuttaminen on edullista, 1,9€ /oppilas (KLL:n yleisavustus) siis alle yhden kouluruoan hinta per oppilas. Esimerkinomaisia asioita. Jaettua osaamista ja tunnuslukuja, keinoja ja tapoja tehdä arvoa ja säästöä näkyväksi kuntatasolla.
- + PYYNTÖ: Lähettäkää jatkossakin tietoa teoistanne vaikuttamisteemaryhmälle (esim. laittamalla sähköpostia: karoliina.ketola@olympiakomitea.fi). Voimme linkittää niitä kuntavaalisivustolla ja nostaa esille verkoston uutiskirjeessä

Tilaisuudessa jaettuja linkkejä (poimittu chatista)

- + THL:n sivulta löytyy paljon materiaalia, työkaluja, oppaita, esimerkkejä Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä johtamisen ja koordinaation näkökulmasta <https://thl.fi/fi/web/hyvinvoinnin-ja-terveyden-edistamisen-johtaminen>
- + TEA viisari: [suora linkki liikuntatuloksiin](#), pääsivu www.teaviisari.fi
- + Liikkuva aikuinen -ohjelma julkaisee Liikuntaneuvonta.fi sivuston tänä syksynä, ja sinne voidaan koota esimerkkejä olemassa olevista liikunnan palveluketjun seurojen ja yhdistysten käytännöistä.
- + Opas vaikuttavuuden arviointiin: https://www.olympiakomitea.fi/uploads/dlm_uploads/2019/01/opas_vaikuttavuuden_arviointiin_liikunta- ja_urheiluyhteisossa.pdf
- + Uutena tietolähteenä paikalliseen vaikuttamiseen on Move!-n kuntakohtaiset tulokset: Sotkanetissä www.sotkanet.fi on kaksi indikaattoria (5.lk: 5477 ja 8.lk: 5478), jotka osoittavat kuinka suuri osuus kunnan 5. ja 8-luokkalaisista kuuluu Nuorten fyysinen toimintakyky/MOVE!-mittauksen heikompaan kolmannekseen.

Kiitos!

#sitäonliikkeellä #liikkujanpolku #kuntavaalit